

Олена Биковська,

доктор педагогічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки, завідувач кафедри позашкільної освіти ІПФ НПУ імені М.П. Драгоманова, ректор ІЕЕП, президент МАПО

Розробка "Сучасної концепції позашкільної освіти в умовах децентралізації" стала черговим вищим рівнем у наполегливій творчій праці. Символічно, що саме у рік 5-річчя кафедри позашкільної освіти ІПФ НПУ імені М.П. Драгоманова Розпорядженням Президента України від 29.05.2017 р. №114/2017-рп присуджено грант Президента України.

Це висока честь і відповідальність, що зобов'язує нас, кафедру позашкільної освіти ІПФ як базовий структурний підрозділ НПУ імені М.П. Драгоманова, до більш активної діяльності у галузі професійної підготовки педагогів, позашкільної освіти, трудового навчання.

5 років – вік дошкільника. І хоча «позашкільну» дехто називає «дошкільною» освітою, позашкільники ніколи не помиляються. І завжди називають – «позашкільля», «позашкільна освіта».

Позашкільники – це окрема спільнота. Творчі, вільні, самодостатні і ... безмежно закохані у свою справу.

Педагоги-позашкільники – вони інші, самовіддано працюють для дітей і передають їм любов до своєї справи. І не кожен зможе працювати у позашкільлі.

А здійснювати підготовку педагогів для системи позашкільної освіти – справа особливо відповідальна.

Тільки здавалось вчора, а це був серпень 2012 р., коли ректор нашого університету НПУ імені М.П. Драгоманова Віктор Петрович Андрущенко запропонував створити кафедру позашкільної освіти.

На той момент вже була і успішно

Нові алгоритми творчості:

Кафедра позашкільної освіти

функціонує науково-дослідна лабораторія теорії і методики позашкільної освіти.

Але кафедра як базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти – це інша діяльність й інший рівень відповідальності.

Було прийнято рішення відкрити кафедру позашкільної освіти на базі інженерно-педагогічного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова (тоді Інститут гуманітарно-технічної освіти). А ключовими 3 обставини:

- зменшувалася кількість годин на трудове навчання у школі до 1 годин на тиждень і проблемою сталося працевлаштування випускників інженерно-педагогічного факультету;

- трудове навчання як предмет у школі найбільш пов'язаний з напрямом позашкільної освіти, особливо науково-технічним і художньо-естетичним, зокрема декоративно-ужитковим мистецтвом;

- розширювалися можливості для роботи випускників факультету, адже система позашкільної освіти включала понад 1500 закладів позашкільної освіти системи освіти з функціонуванням 75 тис. гуртків, що давало можливість працевлаштування;

Як з'ясувалося потім, відкриття кафедри позашкільної освіти відновило й історичну місію НПУ імені М.П. Драгоманова, де в 20-30-х рр. функціонував позашкільний відділ.

25 вересня 2012 р. Вчена рада Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова одностайно прийняла рішення про створення кафедри позашкільної освіти.

Це доленосне рішення дало старт системній підготовці педагогів для закладів позашкільної освіти, розширено місце працевлаштування випускників, особливо трудового навчання,

проведенню наукових досліджень у галузі позашкільля, навчально-методичному забезпеченню закладів позашкільної освіти.

Безумовно, щира подяка ректору НПУ імені М.П. Драгоманова акад. В.П. Андрущенко і членам Вченої ради університету за їх далекоглядне рішення.

Потрібно було вирішувати організаційні питання – приміщення, матеріально-технічне оснащення тощо.

Головним же залишалося питання кадрового забезпечення кафедри – сформулювати штат науково-педагогічних працівників.

Враховуючи, що основною метою діяльності кафедри позашкільної освіти як структурного підрозділу інженерно-педагогічного факультету (тоді інституту гуманітарно-технічної освіти) НПУ імені М.П. Драгоманова була підготовка педагогів за спеціальністю Середня освіта (трудове навчання та технології) (тоді «Технологічна освіта»), а також надання додаткової спеціалізації «позашкільна освіта», склад кафедри формувалася з викладачів цього факультету.

Особлива шана до проректора університету проф. М.С. Корця (тоді директора ІПО) та своїх колег, які підтримали новостворену кафедру позашкільної освіти і стали працювати на ній задля посилення фахової підготовки студентів з дисциплін декоративно-ужиткового мистецтва.

Склад кафедри фактично не змінився і ми пишаємося її науково-педагогічними працівниками. Сьогодні на кафедрі працюють завідувач О.В. Биковська, доценти – Н.В. Кардаш, Л. М. Олексюк-Казо, Г.Д. Попова, Л.В. Оружа, О.І. Єгорова та ін., аспірант Н.М. Свінцицька, лаборант О.А. Шевченко та ін.

При цьому додатково було введено

ставки для викладання дисципліни «Теорія і методика позашкільної освіти» на різних факультетах університету.

І сьогодні звертаємося з великою вдячністю до деканів факультетів, які підтримали викладання абсолютно нової на той час дисципліни.

Час і результати діяльності кафедри позашкільної освіти, зокрема освітня, наукова, міжнародна, методична та організаційна, оцінки студентів та їх працевлаштування, показали, що крок було зроблено вірний.

Офіційне відкриття кафедри позашкільної освіти призначили на 24.12.2012 р.

Ми всі дуже переживали, адже хотілося встигнути до нового року. Часу було обмаль – всього 1,5 місяці. А треба було встигнути «з нуля» зробити ремонт приміщення кафедри, підготувати аудиторії до освітнього процесу.

24.12.2012 р. увійшов в історію кафедри позашкільної освіти як день офіційного відкриття. З того часу, ми щорічно відзначаємо його.

Відкриття кафедри дало старт активній роботі щодо професійної підготовки педагогів для системи позашкільної освіти, вчителів трудового навчання.

За 5 років кафедрою позашкільної освіти ІПФ НПУ підготовлено когорту випускників, які успішно працюють у закладах позашкільної і загальної середньої освіти, здійснюється підготовка бакалаврів і магістрів.

Кафедра позашкільної освіти ІПФ НПУ плідно співпрацює із закладами освіти м. Києва та інших областей України з метою відбору серед випускників закладів освіти учнів, професійно зорієнтованих на педагогічні спеціальності й їх направлення на навчання до НПУ імені М.П. Драгоманова, проходження педагогічної практики, консуль-

тування і проведення наукової роботи. Активно є наукова діяльність кафедр позашкільної освіти ІПФ НПУ. Створено наукову школу з теорії і методики позашкільної освіти, трудового навчання, організації вільного часу дітей у сучасних умовах суспільних трансформацій, що сприяє розвитку освіти в Україні.

Під керівництвом співробітників кафедри та її сприяння підготовлено і успішно захищено дисертації докторів і кандидатів педагогічних наук, магістрів.

Співробітниками кафедри підготовлені і постійно публікуються наукові статті, монографії, програми, посібники з питань позашкільної освіти, трудового навчання.

Кафедра постійно організовує і бере участь у наукових і методичних заходах, конференціях, семінарах тощо. Візитною картошкою кафедри стала організація і проведення традиційної міжнародної конференції «Наукова еліта у розвитку держав» (2016, 2014, 2012), постійно діючі семінари на базі Центру позашкільної освіти Святошинського району м. Києва.

Успішним став культурно-освітній проект поїздок студентів спеціалізації "позашкільна освіта" у різні місця України і їх знайомство з закладами позашкільної освіти.

З 2015 р. кафедра позашкільної освіти ІПФ НПУ на базі інженерно-педагогічного факультету започаткувала й щорічно проводить Всеукраїнський конкурс творчих робіт учнів «Талановиті! Наполегливі! Успішні!». Участь у конкурсі у 2017 р. взяло понад 300 учнів та молоді з різних регіонів України.

У 2016 р. кафедра позашкільної освіти ІПФ НПУ з нагоди 40-річного ювілею інженерно-педагогічного факультету НПУ імені М.П. Драгоманова виступила ініціатором та організатором урочистої зустрічі випускників «Від ЗТД до ІПФ: Нам – 40 років!».

У 2017 р. відбувся Міжнародний форум з позашкільної освіти, який об'єднав понад 700 учасників з усіх областей України, а також іноземних держав – Польща, Литва, Болгарія, Чехія та ін.

Співробітниками кафедри позашкільної освіти ІПФ НПУ імені М.П. Драгоманова беруть активну участь у державно-громадському управлінні і є членами Громадської Ради при Комітеті Верховної ради України з питань науки і освіти, Громадської Ради при Державній інспекції навчальних закладів України, Науково-методичної комісії з позашкільної освіти при Міністерстві освіти і науки України.

Кафедра позашкільної освіти ІПФ НПУ плідно співпрацює з іноземними вищими і позашкільними закладами освіти, активно розвиваючи міжнародну науково-освітню співпрацю.

Нині кафедра позашкільної освіти ІПФ НПУ відзначає свій перший 5-річний ювілей і щиро дякує всім за підтримку нашої діяльності, багаторічну плідну співпрацю.

